

Spis treści

WSTĘP	7	GROMADZENIE ZBIORÓW	
POWOŁANIE TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ		I POWSTANIE PIERWSZEGO	
NAUK	12	POLSKIEGO MUZEUM	40
STRUKTURA TOWARZYSTWA ORAZ JEGO		Początki zbiorów	40
CZŁONKOWIE	16	Udostępnianie zbiorów publiczności.	46
TYMCZASOWE SIEDZIBY TOWARZYSTWA		Zbiory po 1919 roku	47
PRZYJACIÓŁ NAUK	19	NOWY GMACH WEDŁUG ARCHITEKTA	
AKTYWNOŚCI TOWARZYSTWA, JEJ FORMY		ZYGMUNTA GORGOLEWSKIEGO	
I REALIZACJE DO II WOJNY ŚWIATOWEJ .	22	(1872–1882/3)	51
Działalność referatowa	24	Seweryn Mielżyński – dyskretny darczyńca.	51
Zachowanie pamięci i ogłaszane konkursy	25	Kontekst urbanistyczny	54
TPN a inne towarzystwa naukowe i organizacje		Posesja przy ulicy Młyńskiej 17 (35)	54
społeczne.	27	Adaptacja budynku frontowego	55
Działalność po powstaniu wielkopolskim	30	Skrzydło podwórzowe – projekt, jego modyfikacje,	
AGENDY TOWARZYSTWA – BIBLIOTEKA		realizacja (1872–1879)	55
I WYDAWNICTWO (1857–1939)	33	Wnętrza symboliczne – galeria (przybytek	
Biblioteka.	33	sztuk pięknych) i Sala Posiedzeń	
Wydawnictwo	37	(panteon zasłużonych)	65
		Architektura budynku i podwórze	71
		Przebudowa budynku frontowego (1881–1882) –	
		„druga epoka budowlana”	72
		Elewacja frontowa – projekt i realizacja	74

ZA PARAWANEM DOCHODOWEJ KAMIENICY – NOWY GMACH WEDŁUG ROGERA SŁAWSKIEGO (1906–1908)	78
Odważna decyzja	78
Kontekst urbanistyczny	79
Posesja wraz z zabudową.	79
Trudne początki rozbudowy	81
Rozbudowa gmachu – generalia	85
Kamienica frontowa.	88
Mieszkańcy i użytkownicy kamienicy frontowej (1872–XXI wiek)	94
Skrzydło Sławskiego z ryzalitem i rozmieszczenie zbiorów.	98
Modyfikacje funkcjonalne w skrzydle Gorgolewskiego.	100
Kostium stylowy nowego zespołu TPN.	101
DZIEDZINIEC – INTEGRUJĄCE I INTRYGUJĄCE WNĘTRZE PO 1910 ROKU.	106
PO ODZYSKANIU NIEPODLEGŁOŚCI (1919–1939) – FUNKCJONOWANIE TOWARZYSTWA I INWESTYCJE.	111
Nowe zagospodarowanie gmachu.	112
Nowa posesja wraz z kamienicą nr 25/25a	115
Mieszkańcy kamienicy nr 25/25a	116
OKUPACJA I POWSTAŁE STRATY (1939–1945).	120
Przejęcie gmachu PTPN.	120
Zagospodarowanie gmachu	124
OKRES POWOJENNY I PRL (1945–1989) – KULT TRADYCJI I ZDERZENIE Z NOWĄ RZECZYWISTOŚCIĄ.	128
Trudna rzeczywistość	128

Powrót do przerwanych aktywności	132
Współpraca z PAN-em	133
Dom Nauki – idée fixe i remonty.	134
Udręki remontowe lat sześćdziesiątych XX wieku . .	135
Aktywności Towarzystwa w latach osiemdziesiątych XX wieku	143
Remonty w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku	144
PO TRANSFORMACJI (1989–2017) – POWROTY DO PRZESZŁOŚCI I OTWARCIE NA PRZYSZŁOŚĆ.	145
Początki zmian	145
Kronika najważniejszych wydarzeń.	146
Inwestycje.	148
NAJWAŻNIEJSZE POWOJENNE AKTYWNOŚCI TOWARZYSTWA.	151
Działalność Biblioteki PTPN	151
Oficyna wydawnicza.	158
POTENCJAŁ TRADYCJI WSZELAKIEJ I MIEJSCA (ZAKOŃCZENIE)	164
PRZYPISY.	169
ANEKSY.	179
WYBRANA BIBLIOGRAFIA	187
PODZIĘKOWANIA	189
INDEKS OSÓB	190
THE POZNAŃ SOCIETY FOR THE ADVANCEMENT OF ARTS AND SCIENCES (SUMMARY)	195